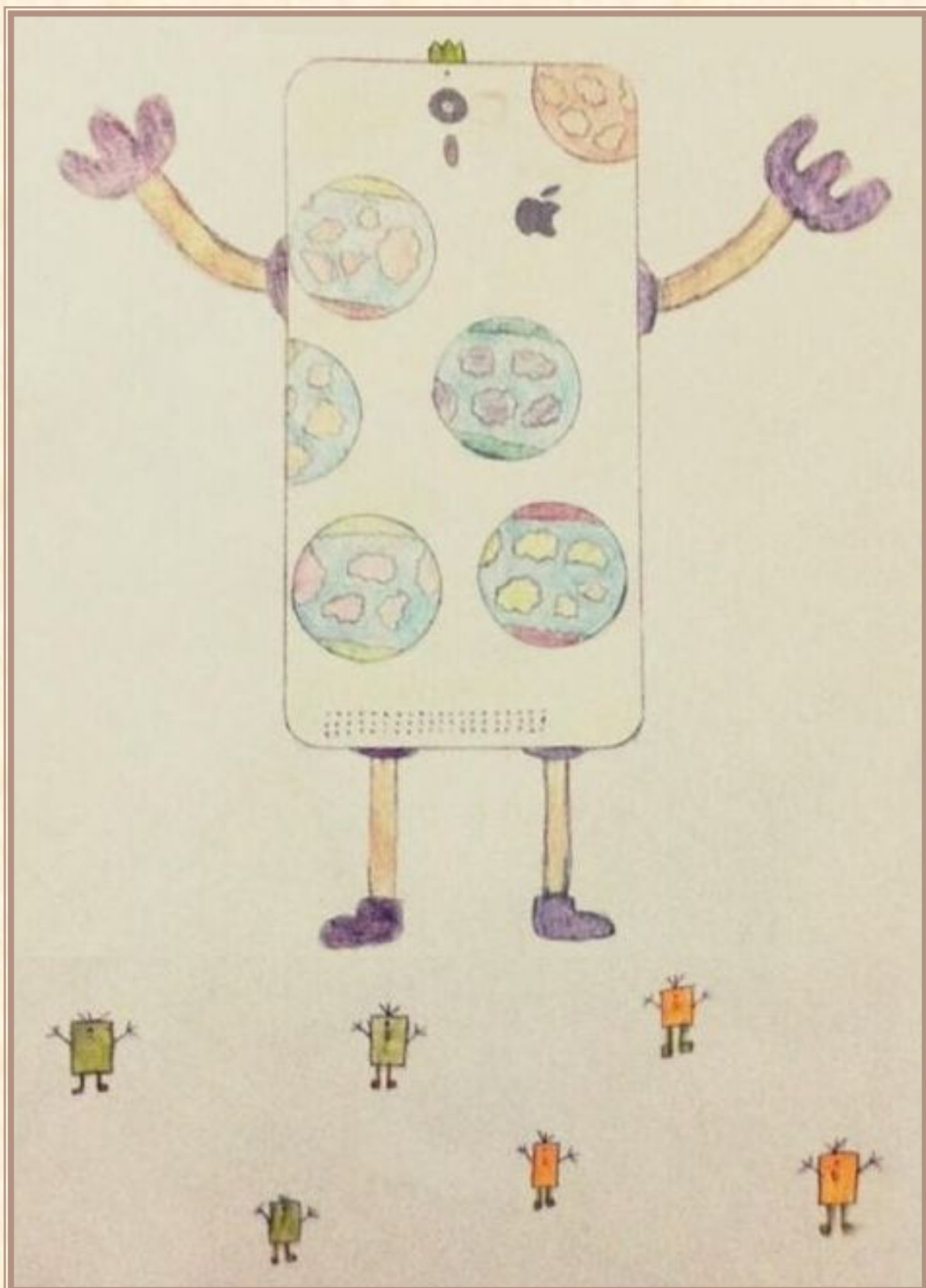

Kézse Egész Könnyű

*Az SzSzC Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolájának lapja
UTAZÁSI MELLÉKLET*

VI. évfolyam 3. szám, melléklet – 2017 június

Szeged – sárkányhajózás

Kisebb utazásnak tekinthető az is, amit tantes-tületünk vállalkozó szellemű tagjai tettek, amikor felkészültek az idei sárkányhajó-versenyre. A Szegedi Szakképzési Centrum iskolái közötti összecsapást a Szeged Napja rendezvénysorozat alatt rendezték. Mellékle-tünk részeként következzen erről egy képri-port.

Tartalom

Szeged – sárkányhajózás	2. oldal
Finnország	3. oldal
Dánia	8. oldal
Franciaország	13. oldal
Temesvár	19. oldal
Impresszum	21. oldal

Finnország – több szem többet lát

A Tempus Közalapítvány koordinálta Erasmus+ program keretében *Nagy Piroska* tanár-nő és *Márkusné Csikos Ildikó* tanárnő tíznapos finnországi szakmai tanulmányúton vett részt 2017.03.06-tól 03.15-ig. Ugyanide érkezett meg négy tanulónk, *Király Orsolya*, Kondász Tünde, *Túró Éva* és *Zeisler Szimonetta* 03.13-án *Balogh-Puskás Enikő* tanárnő kíséretében, és – az idő nagy részében már tanár nélkül – 04.10-ig négy hetet töltöttek Finnországban. Hár-muk beszámolójából is idézünk.

A tíznapos program alatt nemcsak a finn kultúrával ismerkedtünk meg, hanem alkalmunk adódott bepillantani a finn oktatási rendszer berkeibe is a Tavastia Oktatási Konzorcium oktatói jóvoltából. Átfogó képet kaptunk magáról az oktatási rendszerről, illetve az iskola működéséről és felépítéséről.

Maga az iskola hat egységből áll, ennek egyike a hämeenlinnai iskola, amely egy középszintű szakképző intézmény. A finn oktatási rendszerben ez az iskola a mi középiskoláink szintjének felel meg. Az első az iskola-előkészítő szint, a második az általános iskola szintje, amely kilencéves, majd itt kettéválik az oktatás: a középfokú oktatás szakképző intézetekben és a mi gimnáziumainkhoz hasonló iskolatípusban zajlik.

Az iskola a kultúra, természettudományok, sport - egészségügy-szociális szféra, élelmiszeripar- vendéglátás-turizmus, üzleti, és technológia-kommunikáció-szállítás területein huszonöt különböző szakmát oktat.

A szakmák elsajátítása mellett párhuzamosan az érettségire is lehetőség van felkészülni a diákoknak.

Az oktatás kis csoportokban történik, tíz főnél nagyobb csoportlétszámot nem láttam. A kalapos műhelyben a tanárnő egyetlen mesterképzésre készülő diákkal foglalkozott, ott egy fővel is indulhatott a képzés.

Az adott szakma legmodernebb gépparkja található a jól felszerelt tágas tanműhelyekben. A szakmai kompetenciák fejlesztéséhez minden gép és eszköz a rendelkezésre áll. Ámulatba ejtett a célgépek széles palettája mellett a gépek újszerűsége és karbantartottsága.

A tanárok egy-egy témakört tanítanak, melyeket elosztanak egymás között. Nincs rivalizálás, inkább jó együttműködést tapasztaltam közöttük.

Folyamatosan tájékoztatják és segítik egymást. Meglepőnek találtam a tanárok és a diákok keddenkénti megbeszéléseit, ahol mindenkit tájékoztattak az aktualitásokról, és a problémák megbeszélésre is volt mód.

A tanárok minden segítséget megkapnak a megfelelő felkészüléshez és az oktatáshoz, szakkönyvek, folyóiratok és a termékek elkészítéséhez szükséges alapanyagok a rendelkezésükre állnak. Mindenkinek van iskolai mobiltelefonja, laptopja, a tanításhoz dokumentum kivetítőt, fénymásológépet, nyomtatót használhat. Az órákra való felkészülést a tanműhely sarkában kialakított önálló iroda biztosítja, amely tágas és számítógéppel is ellátott. Az üvegfalon keresztül a tanár belátja az egész tanműhelyt, az ott folyó munkát.

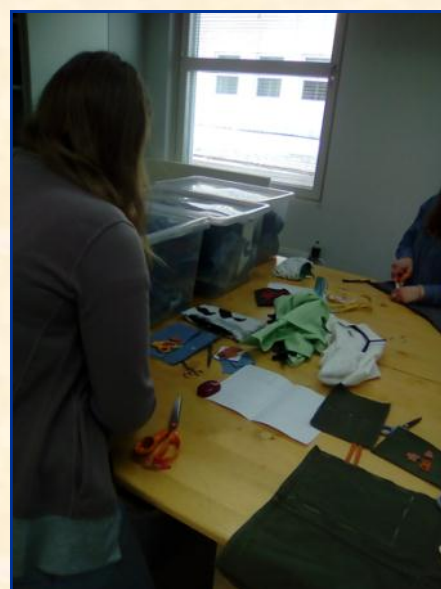
Mi, diákok, 2017. március 13-án indultunk Finnországba. Puskás Enikő tanárnő kíséretével repülőre szálltunk, és két órát a levegőben voltunk. Mindenki fáradt volt, aludtunk egyet, és miután kinéztünk a repülőgép kicsi ablakából, és megláttuk a havas tájat, tudtuk, hogy nemsokára földet ér a repülő, és leszállhatunk. Nagyon hideg volt Helsinkiben, mert otthon akkor kezdődött a tavasz, és kezdett melegedni az idő, de Finnországban még tél volt, és voltak mínuszok. Megvártuk a csomagjainkat, kicsomagoltuk, és utána a Hämeenlinnába tartó buszra szálltunk.

Megérkeztünk Hämeenlinnába. Taxival vittek minket tovább a lakhelyünkhöz, ahol egy férfi várt minket, Anszinak hívták. Lepakoltuk a cso-

magjainkat, és utána ki kellett töltenünk egy oldalt az adatainkkal, ami kissé nehézkes volt és lassú, mert angolul volt minden, és a billentyűzet finn volt, szóval kicsit furcsa volt, mert néhány betű nem a helyén volt. Megkaptuk a kulcsokat a lakásunkhoz. Innen kezdődött az első hetünk.

Az első héten először körbevezettek minket a ruhaipari tantermeken, majd a körülbelül velünk egyidős tanulók osztályába kerültünk, ahol el is kezdtünk dolgozni. A feladatunk az volt, hogy farmernadrágokat hasznosítsunk újra, amit bőrrel díszíthetünk. Elkezdtünk tervezgetni, könyvekből és az internetről nézhettünk ötleteket. Kitaláltuk, hogy telefontokot csinálunk, ezért megbeszéltük a műveleti sorrendet, és készítettünk egy szabásmintát.

Miután kiszabtuk, a gépeken is dolgozhatunk. Az egyik tanárnő megmutatta, hogy hogyan kell használni a varrógépeket.

Teljesen mások voltak, mint az otthoniak, sokkal halkabbak és lassabbak. Amelyiknél én dolgoztam, annál a talpat úgy kellett felemelni, hogy a pedált egy kicsit hátra kellett nyomni. Viszont ha teljesen lenyomtam, a cernát szakította el, ami gyorsabbá tette a munkát. A vasalók hangosabbak voltak, és először nem tudtuk, hogy hogyan kell kezelni, de miután megmutatták, nem volt vele probléma.

Miután kész lettünk a telefontokokkal, további ötleteket kerestünk, hogy mit varrhatnánk. Találtunk az egyik könyvben egy kis táskát, amit farmernadrágok zsebeiből készítettek el.

Úgy döntöttünk, hogy ezt varrjuk meg, és díszítjük. Először díszítettük, és elkészítettük a táskafülét, utána kellett a táskafülére rávarni a díszített zsebeket, majd kész is lett.

A következő elképzelésünk a finnektől eredt. Ez egy faliszőnyeg volt, amely textíliára rávarrt farmer körökből állt. Nekem ez volt a kedvencem, mert nagyon ötletes, jól néz ki, és egyszerű volt a megvarrása.

Jenni tanárnő kedves volt, és sokat segített nekünk az első héten, ezen az idegen helyen. Továbbá nagyon jó volt, hogy szabadjára engedhettük a képzeletünket, és hogy a saját tervünk alapján varrhattuk meg, amit szerettünk volna. Így nem volt valami szakszerű, és csak egyszerűbb dolgokat tudtunk varrni, de a feladatokat, amiket kaptunk, meg tudtuk oldani, és el tudtuk magunkat foglalni. A hét utolsó napján közölték velünk, hogy a második héten a kalapos műhelyben leszünk.

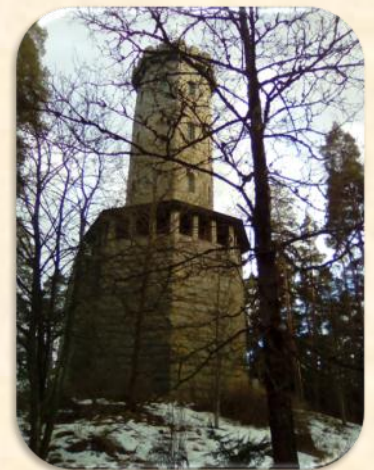
Mivel a pénteki napunkat szabaddá tették, és nem kellett iskolába mennünk, Puskás Enikő tanárnővel bementünk Helsinkibe várost nézni.

Balszerencsénkre rossz időt fogtunk ki, de ettől függetlenül sok helyre el tudtunk látogatni. Szombaton pedig Marita elvitt minket különböző zsigvárszerű üzletekbe, és megnéztünk egy kilátót is, az Aulanko-t.

Nagyon szép volt az odavezető út, a kilátás és a kilátó története is. Személy szerint nekem az volt a legszebb és legélvezetesebb látással.

A második héten nekikezdünk a kalapkészítésnek.

Először Anita tanárnő adott néhány könyvet, és elkészült kalapokat mutatott, hogy kitalálhassuk: mégis milyen kalapot szeretnénk készíteni, és milyen anyagból. Mi a filcet választottuk. Miután nagyjából megvolt az elképzelésünk a kalap formáját illetően, kiválasztottuk a blokkot, ami a fejet borítja, a karima formáját és az anyag színét.

Ezt követte az előállítás. Először langyos vízzel kicsit be kellett áztatni a filcet, amit választottunk, feltekertük, és pihenni hagytuk egy zacskóban. Pont ebédidő volt, és mire visszaértünk, dolgozhattunk is tovább. Gőzzel puhítottuk a filc anyagot, és miután eléggé átmelegedett, megpuhult, ráhúztuk a blokkra. A filc felvette a blokk alakját, ezután rászoritottuk, leszögeltük, és levágtuk a felesleget, ami később a kalap karimája lett. A blokkot az anyaggal együtt szárítószekrénybe tettük. A kalap karimáját az előbb említett feleslegből ugyanilyen módon készítettük el.

Először ezt is langyos vízzel beáztattuk, félre raktuk, majd gőzöltük, és ráerősítettük a formára.

Ezek után ez is a szárítószekrénybe került. Addig kiválasztottuk a díszítő szalagot, továbbá Anita megmutatta, milyen módszerekkel tudjuk eldolgozni a kalap karimáját. Lehetett választani a szalaggal, visszahajtással és a levágással való eldolgozás között. Én a levágással való eldolgozást választottam, ami abból állt, hogy egy huroköltésű ipari varrógépet ki kellett fűzni, az öltéssűrűséget sűrűre állítani, ezáltal, mikor varrtam elvágta az anyagot.

Miután kiszedtük a szárítógépből a félkész kalapokat, először leválasztottuk a mintákról, majd ragasztóval kentük be őket, és száradni hagytuk. Másnap folytattuk tovább a feladatunkat, vagyis a karima elkészítését, de előbb nekem még kellett ragasztót kennem rá, mert túl puha maradt. Addig is kipróbáltam a varrógéppel való „vágást”. Majd, miután megszáradt, le is vághattam a felesleget. Lényegében azért nem ollóval metszettem le, mert akkor nem lett volna egyenletes. Ezután Anita tanárnő megmutatta, hogy hogyan kell összevarrni kézi öltésekkel. Elsősorban egy szalagot kellett megvasalni, majd belevarni, azután a karima részét a fejrészhez rögzíteni. Miután ezzel is kész lettem, csak a díszítés maradt. Szalaggal díszítettük, az enyémen egy kis masniszerűség is volt. Így kész is lettünk a kalapokkal.

Következő feladatként egy kis csatos pénztárcát csináltunk. Ehhez anyagot választottunk és szabásmintát készítettünk, majd készítettünk egy próbavarrást. Ezt követően megcsináltuk élesben.

Összevarrtuk az anyagokat, a bélést és a pénztárca külsejét, majd beleragasztottuk a fémcsatba, és rászorítottuk.

A hét hátralevő részében bőrrel és műbőrrel dolgoztunk. Karkötőket vágunk ki, festettük őket, végül fontuk. Ezután virágokat vágunk ki egy mini kivágó prés segítségével, megperzseltük őket villanyrezsón, hogy pöndörödjének a széleik, végül paten-
tokkal és szegecsekkel díszítettük őket, amelyeket úgy kellett kézi gépekkel rászorítanunk. A végére belelendültünk, és kulcstartókat, virágos karkötőket készítettünk.

Nagyon tetszett ez a hét a kalapos műhelyben. Olyan dolgokat készítettem olyan gépekkel, amiket még nem volt alkalmam kipróbálni, de nagyon élvezetes volt.

A harmadik héten a Tuaja nevű tanárnővel voltunk, kicsit különbözött ez a többi héttől, hiszen ezen a héten sorozatgyártást végeztünk.

Az első nap kistáskákat kellett készíteni, mindenkinek öt darabot. Nagyon furcsa volt számunkra az, ahogy ők szab-

nak; egyáltalán nem spórolnak az anyaggal, így kicsit furcsán néztek ránk, amikor mi gazdálkodtunk az anyagokkal, amit kaptunk.

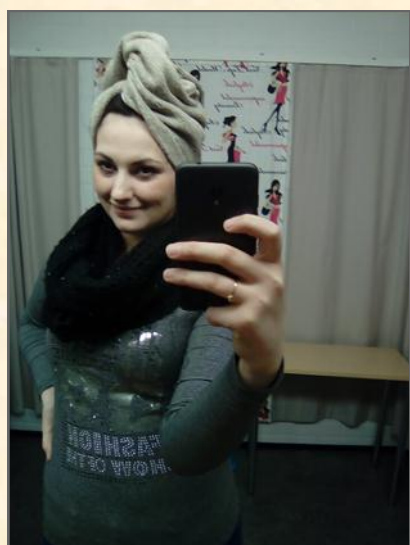
A kistáskák mellé kaptunk egy műveleti sorrendet, hogy hogyan készítsük el ezeket. Fényképek alapján kellett dolgoznunk, ezeken pontosan szerepeltek a műveletek és a végeredmény.

Ezután minden új termék mellé, amit a héten kellett készíteni, kaptunk ilyen műveleti sorrendet. A táskákkal eléggé gyorsan végeztünk, pont annyi időnk marad még, hogy magunknak is tudtunk készíteni.

Másnap már egy újabb feladatot kaptunk, ezen a napon törölközőkből kellett turbánt készítenünk. Mivel ez nem tartott olyan sokáig, máris belekezdhattunk a másnapi feladatunkba, ami pedig bevásárlószatyor-készítés volt. Kaptunk egy mintát hozzá, és az alapján kellett szabásmintát készíteni.

Másnap ezt a munkát folytattuk, és miután a tanárnő leellenőrizte és kijavította a sablont, belekezdhattunk a szabásba és varrásba.

Próbáltak minket rávenni, hogy egy ember egy munkafolyamatot csináljon, de ez nem nagyon ment, mivel mind a négyen más ütemben tudunk haladni. Ezért összefogtunk, és gyorsan elkészülték a táskák, amiből húsz darabot kellett megvarrni. Ezután megtudtuk, hogy amiket a héten készítettünk, azt mind az iskola boltjában fogják eladni, és ez nagyon pozitív érzelmeket váltott ki belőlünk.

Mivel maradt még egy kis időnk a naphoz, eldöntöttük, hogy az utolsó héten milyen anyagból szeretnénk készíteni saját magunknak felsőt, és

milyen fazonja legyen.

Pénteken elutaztunk Tamperébe, és bár kicsit félve indultunk el, nehogy eltévedjünk, egy hatalmas élmény kerekedett ebből is. Láttunk vízesést, meg szép templomokat és parkot. Eleinte nehezen boldogultunk, de a végére belejöttünk. Az nagyon vicces volt például, amikor nem tudtuk, hol kell felszállni hazafelé a buszra, vagy hogy azt hittük, Hämeenlinna helyett Helsinkibe visz minket a busz. A vasárnapunk pedig pihenéssel és beszélgetéssel telt.

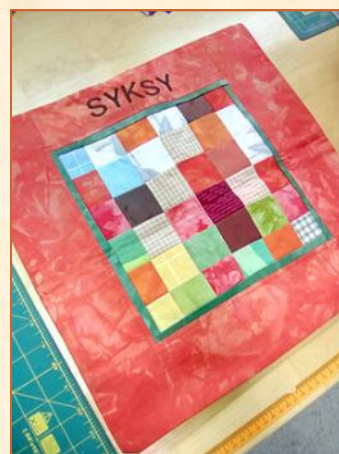
Az utolsó héten mi magunk terveztük meg a felsőnket. Kipróbáltuk a nyakkörszögő gépet és a fedező gépet is. Később párnahuzatokat készítettünk, de én asztalterítőt készítettem a párnahuzat elejéből.

A héten már azt sem tudtuk, hogy melyik tanárral vagyunk. Ritkán néztek ránk, amikor nem Jennivel voltunk. Szabadon használhattuk a varrógépeket, anyagokat is választhattunk, és később ki kellett fizetnünk.

Olyan sok dolgot nem csináltunk a héten, mert minden feladattal két napig foglalkoztunk, szépen, lassan. Leginkább ajándékokat csomagoltunk otthon, takarítással és pakolással töltöttük el az időnket.

Izgatóan pakoltunk a bőröndökbe, és alig vártuk, hogy hazajöhessünk és újra a családjainkkal lehessünk, és szívhassuk a friss, magyar levegőt.

A repülőről leszállva meglepő volt, hogy milyen meleg van, milyen zöldek a fák, és hogy már minden kivirágzott. Jó volt hazajönni, hazai ízeiket kóstolni, és újra találkozni a családtagokkal.

*Király Orsolya, Márkusné Csíkos Ildikó,
Nagy Piroska, Túrú Éva,
Zeisler Szimonetta*

Dániai kaland

Két tanárunk, **Barát Judit** és **Kormosné Molnár Gyöngyi** tanárnő március 22-től április 1-ig Dániában járt tanulmányúton. Következzenek most az ő tapasztalataik.

Dánia jóléti ország, ahol közismerten magas szinten oktatják a szociális szakembereket és ahol a szociális készségek fejlesztése természetes a hétköznapi emberek életében is. A skandináv jóléti modell részekén Dánia kiemelkedő eredményeket ért el a szociális gondozás területén. Szociális ellátórendszerükben jól tükröződik az alapvető emberei jogok maradéktalan biztosítása.

Aarhus Dánia második legnépesebb városa, mely egyben forgalmas kikötő –, és egyetemi város is. A város Dánia közepén, a Jylland félszigeten fekszik. Története a viking korra nyúlik vissza, a település feltehetőleg 770 előtt jött létre. A város dinamikusan fejlődő tele van fiatalokkal, az utcákon mindenfelé sétáló, mosolygó emberekkel. Mindenki türelmes, segítőkész. Nagyon szép, patinás, nagyon jó állapotban lévő régebbi épületek, utcák, gyönyörű, virágokkal teli parkok, mindenfelé futó, kerékpározó emberek jellemzik a települést. Aarhus 2017-ben Európa kulturális fővárosa lett.

SOSU szakképző iskola. Három fő terület különül el az oktatás során:

1. szociális gondozás,
2. szociális- és egészségügyi alapgondozás,
3. kórházi ápolók képzése.

Mindezen alapképzéseken felül nagy hangsúlyt fektet az iskola a posztgraduális képzésekre, úgy, mint szupervíziók biztosítása vagy egy-egy új módszertani alkalmazások elsajátítására.

Az iskola a képzést ingyenesen biztosítja.

Külföldi betelepülteknek azonban a dán nyelvet kötelezően el kell sajátítani, ám ebben segítséget nyújt az iskola.

Az osztályok összetétele igen vegyes, mind a korosztály, mind pedig nemzetiség vagy nem tekintetében. A magyarországi viszonyokhoz ké-

pest, tudatosan kisebb létszámú osztályokat állítanak össze, hiszen a rendszer a kooperatív tanulást részesíti előnyben. Az órák hossza kb. 1-1,5 óra hosszúságú. Nincs csengő az iskolában. A tanórai szüneteket a tanár a diákok teherbírásához igazítja.

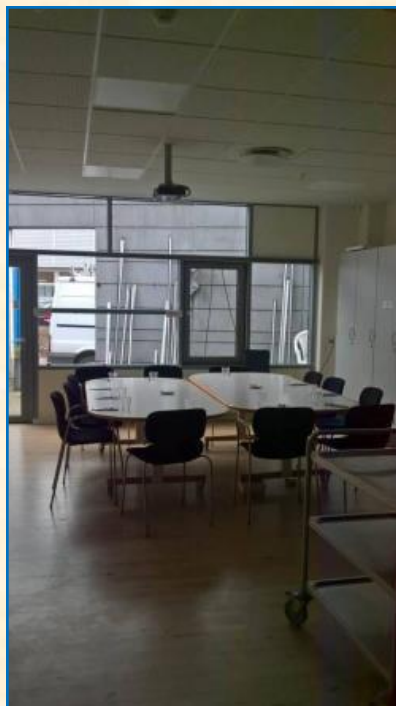
Az órák sokszor

emlékeztetnek egy kötetlen csoportbeszélgetésre, de mégis a tananyag tudatosan és következetesen fel van építve.

Az iskolát a nyitottság, a teljes elfogadás, a professzionális támogatás nyújtása jellemzi. A tanulókkal való kapcsolattartás, kommunikálás, tanulási folyamatok támogatása példaértékűnek tekinthető.

Az egyetlen problémát az jelentette számomra, hogy dán nyelven folytak az órák, s olykor eleinte nehezen tudtam megérteni a témát. De a tanulók közül sokan beszéltek angolul, és szünetekben mindig odajöttek hozzánk elmagyarázni a látottakat, hallottakat.

A viszonylag modern épületet tudatosan tervezték: nagy ablakok, hatalmas szabad terek, szociális helyiségek, letisztult formák, színek jellemzik. A modern, formatervezett bútorok, nagy tan-

termek, IKT eszközök maximális biztosítása ugyanúgy megfigyelhető, mint az emberek, tanárok, és a pedagógusok munkáját segítő szakemberek nyitottsága minden élethelyzetben.

Természetes náluk, hogy minden tanár tablettel vagy lappal a

kezében érkeznek az órákra, az egész iskola területén szélessávú internet-elérhetőség van, a tanulók részére az iskola egy internetes felületre tölti fel folyamatosan a tananyagokat, ahonnan letölthetik az otthonukban és kinyomtathatják, ezt hozzák a tanítási órákra, erre jegyzetelnek, írhatnak vázlatot. A tanulók jelentős részénél szintén van tablet, laptop, illetve ezek mellett mindenki rendelkezik tankönyvvel is. Az óra kezdeténél megnyitják az adott óra témáját, és onnan figyelik a kivetített táblavázlatot. Így az órára való készüléskor, tanulásnál is mindig rendelkezésükre áll az óra anyaga, véletlenül sem maradhatnak le a tanulásban emiatt.

A falak a legtöbb helyen üvegből vannak, kü-

lön kisebb helyiségeket biztosítanak a nyugodt tanulásra, készülésre a tanulók és tanárok részére egyaránt. Van egy fogadó tér, „Student Caffé” ahol a tanárok a délutáni órákban a tanulók ren-

delkezésére állnak. Megkereshetik őket akár a tananyag elsajátításával kapcsolatos problémákkal, de magáneredetű segítséget is kérhetnek. Előfordul olyan is, hogy csak köszöntik egymást egy mosollyal és mennek tovább, de jelzik egymás felé, hogy fontosak egymásnak.

A tanulók szabadidejükben a közösségi terekben beszélgethetnek, sportolhatnak. Külön kialakítottak számukra és az iskola valamennyi dolgozója számára egy éttermet is, ahol egészséges ételeket lehet venni ebédre, ezzel tudatosan akarják nevelni a fiatalokat az egészséges életmódra. Mi magunk is megkóstoltuk ételeiket, és nagyon finomak voltak.

A tanároknak az iskola egyébként térítés nélkül biztosítja a kávé, gyümölcsöt, tízórait egész-

zséges élelmiszereket. Kulturált körülmények között, egy szépen berendezett ebédlőben reggelizhetnek, tízóraitjukat és ebédjüket is itt fogyaszthatják el, beszélgethetnek egymással. Ez az egészséges életmód támogatása mellett csapatépítő jelle-

gében is pozitív hatású a tanári kollektívára. Két kisegítő munkatárs biztosítja az ételek előkészítését, az edények elmosását, az ebédlő rendben tartását. Apró figyelmesség az is, hogy mindig van az asztalokon friss virág.

A tanároknak is lehetőségük van elvonulni külön kis helyiségekbe, ahol nyugodt körülmények között készülhetnek óráikra, javíthatnak dolgozatot, de akár egy-egy tanulóval is beszélgethetnek, ha a helyzet ezt igényli, melyre mi is láttunk az egyik nap példát.

Megnéztük a demonstrációs egységeket is,

ahol a gyakorlati órák megtartására kerül sor. Külön berendeztek egy betegszobát speciális ágygal, betegemelő szerkezettel, fürdőszobát olyan eszközökkel, melyek egyrészt a betegek kényelmét, komfortérzetét segítik kiszolgálni, másrészt az

ápolók és gondozók munkáját is megkönnyítik. A különböző kórházi osztályokon, szociális ellátó egységekben pont ilyen eszközöket alkalmaznak a mindennapokban, azaz a tanulókat célzottan azon eszközökkel tanítják meg, melyeket majd használniuk kell.

Aarhusban három-négy olyan központ működik, amely a környékben élő emberek szociális ellátásában, támogatásában nyújt segítséget. Ezekben a központokban vannak orvosi rendelők, étkezési lehetőséget biztosítanak a városrész bármely lakója számára, sőt biztatják is a környékben lakókat, hogy gyakran térjenek be ide és ismerkedjenek egymással, fiatalok, idősek egyaránt.

Van a központban társalgó, közös rendezvények szervezésére, tartására alkalmas helyiség is, minden pénteken szoktak is egy közös vacsorával, zenével és tánccal egybekötött rendezvényt tartani kicsik és nagyon számára. Ebben hatalmas lehetőség rejlik az egy környéken lakók megismerésére. Ottlétünk alatt alkalmunk volt ellátogatni egy idősek otthonába, egy óvodába és a város egyik napali hajléktalanellátó részlegébe is.

Aarhus óvárosát átszeli egy csatorna. Mindkét

oldalán üzletek, éttermek találhatóak. A kor esti órákban sokan sétáltak. Jellemző, hogy az üzletekben és az éttermekben égő gyertyákat helyeznek ki, szimbolizálva, hogy kevés napsütésben van részük a helyi lakosoknak. Az utunk során nagyon

szerencsések voltunk, hiszen ott tartózkodásunk ideje alatt az átlagosnál többet sütött nap. Egy nap esett csak az eső, így sokat tudtunk sétálni.

Rengeteg macskaköves utca található a belvárosban. Aarhus megőrizte régies jellegét, és finoman, ahogy a kikötőhöz érkezünk, a „régí” művészi épületek találkoznak a modern épületek nagyságával és szépségével. A kikötői városrészen találhatóak az irodaházak és különböző üzleti vállalatok székhelyei.

A dán életmód jellemzése nem könnyű. Nagyon egészséges, de ugyanakkor hedonista életmódot is folytatnak. A boltokban könnyű egészséges élelmet beszerezni. Fehér kenyeret szinte nem is árulnak. Persze a csokoládét és cukrot is találtunk a pultokon, de a hétköznapokban azt tapasztaltuk, hogy igyekeznek cukormentésen étkezni.

A desszertet inkább müzlikkel, aszalt gyümölcsökkel igyekeznek helyettesíteni. Fontos számukra a sport, leginkább bicikliznek és futnak.

Ellátogattunk a Mosegard Múzeumba (MOMO), amely egy fantasztikus intézmény a város szélén gyönyörű természeti környezetben. A múzeum többemeletes épület, melynek tetején piknikezni lehet a családoknak. A város lakói is gyakran járnak a múzeumba hétvégi programként, mely egész napos kikapcsolódást is jelent, de fantasztikusan kialakított 21. századi, interaktív tárlatot készítettek.

Kilátogattunk a tengerpartra is.

Még soha nem láttam a tengert. Felemelő élmény volt látni a végtelenbe tűnő vízfelületet, hallgatni a víz morajlását, sétálni a homokos tengerparton. Szedtem néhány követ és kagylót. Beleszagoltam a tenger semmihez sem hasonlító illatába, a friss levegőbe.

Gyönyörűen sütött a nap, átmelegítette melegebb időjáráshoz szokott lelkemet. A kikötőben ringatózó hajók és a tenger semmihez sem fogható kékje festménybe illő látványt nyújtott.

Délután megnéztük a Katedrálist, Aarhus legszebb és egész Dánia egyik legnagyobb templomát.

A templom az evangélikus egyházé, a tornyán lévő kakas vezetett vissza szállásunkra minket ottlétünk alatt.

Betértünk a Katedrális mellett lévő Viking Múzeumba is.

Meglepetésünkre belépőt nem kellett fizetni és nem volt teremőr sem. Annyira bíznak az emberekben, hogy nem fognak kárt tenni semmiben. Elgondolkodtató volt számomra, hogy vajon hazánkban meg lehetne-e ezt tenni.

Az utolsó napon, miután korán reggel fájó szívvel búcsút vettünk Aarhustól, elindultunk háromórás vonatúttal Koppenhága felé. Úgy gondoltuk, hogy Dánia fővárosára is szánunk pár órát repülőnk indulása előtt. Maga az utazás csodálatos tájakon vezetett keresztül minket, hatalmas élmény volt a tengeren átvonatozni, látni Odensét, ahol Andersen született. Megérkezésünk után csomagunkat beadva a megőrzőbe elindultunk felfedezni a fővárost. Koppenhága egy igazi világváros. Gyönyörű épületei, a királynő palotája, a hajózható csatornák, a városháza örök emlék maradnak számomra. No és persze egy fénykép Andersen szobrával kötelező minden meséket szerető ember számára.

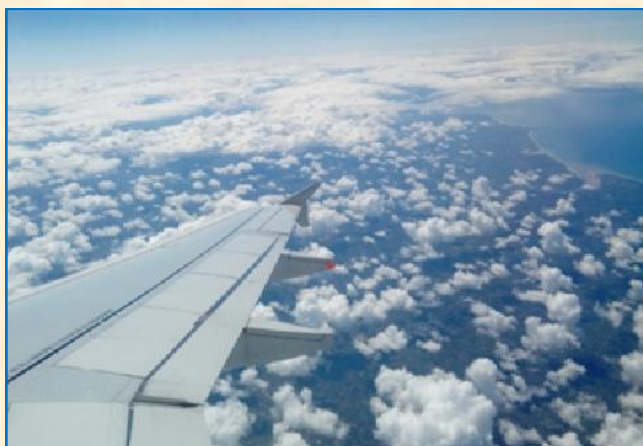
Repülőnk indulásával véget ért ez a csodálatos tizenegy nap. Hálás szívvel gondolok vissza azokra az emberekre, akiket megismerhettem, és a fogadó iskolára, ahol annyi új élményben lehetett részem. Remélem, lesz még lehetőségem visszatérni Dániába, Aarhusba. Egy élhető, emberi várost és országot ismerhettem meg.

Barát Judit

Kormosné Molnár Gyöngyi

A „francia kapcsolat”

Négy tanulónk, **Juhász Orsolya**, **Király Renáta**, **Kókai Kata** és **Zámbó Dóra** Franciaországban, Bretagne-ban töltötte négyhetes szakmai gyakorlatát az Erasmus+ pályázatnak köszönhetően. Douarnenezben, egy tengerparti házban laktak, hárman ott is dolgoztak, egy tanuló pedig a partneriskola kisvárosába, Poullan sur Merbe utazott mindennap gyakorlatra. Kísérő tanáruk **Dr. Majsné Iván Gizella** volt. A szakmai beszámolók alább olvashatók.

2017.04. 22-e és 29-e között az Erasmus+ Szakképzési program keretében kísérőtanár voltam Bretagne-ban, Poullan sur Mer-ben a Maison Familiale Rurale iskolában. A program felelőseként a kísérőtanári teendők mellett monitoring feladatokat is elláttam.

A franciaországi utat egy nyelvi felkészítő előzte meg, aminek keretében megtanultuk a szükséges francia kifejezéseket, és fejleszthettük az angoltudásunkat is.

Az iskolával 2011 óta van partneri kapcsolatunk. Az iskola profilja hasonló a mienkhez, bár az alapképzésben tanulók többféle tantárgyat tanulnak, és csak később szakosodnak. Bentlakásos iskola, ami lehetővé teszi, hogy késő délután is legyenek foglalkozások, többnyire gyakorlatok. Tágas, jól felszerelt demonstrációs termeik vannak, ahol a főzéstől a gondozáson át az ápolásig mindent gyakorolni tudnak.

A négy tanulóval transzferbusszal kellett a repülőtérre utaznunk, vonattal nem értük volna el a gép indulását. Párizsban a Charles de Gaulle repülőtéren szálltunk át és Brestbe repültünk. Ez a kissé bonyolult utazás már önmagában igazolja, hogy szükség van kísérőtanárra, hisz a fiatalok még külföldön is alig voltak, repülővel pedig egyáltalán nem utaztak. Brestből még a célállomásig utaznunk kellett. Douarnenez-ben laktunk, ahol egy önálló házrészlet béreltünk a tengerparton. A megérkezés után ismerkedés, vacsora volt az igazgatónőnél.

Hétfőn az iskolában kezdtünk. Bemutatták az intézményt, én pedig Yvette Olier igazgatónővel a francia tanulók szegedi gyakorlatát egyeztettem. Találkoztam azokkal a francia tanulókkal, akik májusban jönnek Szegedre.

Ezután a három bölcsődét látogattuk meg, eldöntöttük, melyik tanuló hol dolgozik.

Ahova én kerültem, a Poullan sur Mer, École Maternelle Notre Dame de Kernic óvoda és általános iskola volt, de én a 2-5 éves gyerekekkel foglalkoztam.

Az óvodák látogatása után elmentünk bérletet venni, majd megnézhattuk Madame Olier iskoláját. Betekintést nyerhettünk az ottani képzésbe, ami teljesen eltér a mi képzésünktől. A kollégium nagyon modern, kétágyas szobák vannak, és van mindenkinek egy saját fürdőrésze. A kollégiumhoz még konditerem is tartozik, és van „nappali” is. A konyhán volt egy külön részleg, ahol a diákok saját maguknak főzhetnek és mosogathattak. A szaktantermek korszerűen voltak berendezve.

Kedden volt az első gyakorlatunk. Legelőször nagyon furcsa volt, mert amikor reggel bementem, a gyülekezőhelyen a gyerekek odajöttek hozzám, és kérdezték a nevemet, majd félrevonultak, és tárgyalásokat folytattak. A kezdetekben azt hittem, hogy angolul fogok tudni kommunikálni, ám elég gyorsan rájöttem, hogy semmit nem értenek meg abból a gyerekek. Franciául kezdő szinten beszéltem, és azt a kis tudást próbáltam kamatoztatni... helyel-közzel ment is. Később már a gyerekek mutogatásából megbeszédéből megértettem őket, és ha én is mondtam nekik valamit, azt ők is megértették. A tanárok (egy teacher és két assistant) tudtak angolul, úgyhogy velük tudtam kommunikálni, bár ők is próbálták fejleszteni a franciatudásomat, többkevesebb sikerrel.

A gyerekeknek követniük kellett egy napirendet:

08:00-08:29-ig volt a gyülekező (ahova minden reggel mentem), majd átmentünk a tantermekbe. 09:00-ig mindenki megérkezett. Akik jöttek, a

fényképüket és a nevüket kikeresték, és felragasztották a falra. Ezután Stephanie, a teacher kiválasztott és „chef”-et, aki a napi felelős volt. Majd átmentünk a tanterembe, ahol megbeszéljük, hogy ki hiányzik, majd a chef az interaktív táblán kiválasztotta, hogy milyen nap, hanyadika és milyen hónap van. Ezután énekeltek, mondták az ábécét, és elmesélték, hogy kivel mi történt a hétvégén. Minden kisgyereknek van egy füzet, amit pénteken megkap, és hétfőre vissza kell hoznia. A szülők leírják, hogy mit csináltak hétvégén, és képeket ragasztanak be. Mindennap nyolc gyereket választottak ki, és elmesélték, megmutatták, hogy mit csináltak a hétvégén.

9:30-tól 10:30-ig a csoport további kisebb csoportokra bomlott, korosztály szerint. Voltak, akik feladatokat oldottak meg, voltak, akik színezték, festettek, a nagyobbak írni tanultak. Ebben az időben csináltak ajándékokat az anyukájuknak anyák napja alkalmából. A kicsiknek kicsit több idő kellett, hogy megcsinálják, de ők is kész lettek vele. Miután végeztek a feladattal, mondókákat tanultak. A gyerekeket elkísértük vécére.

10:30-tól 11:15-ig szabad foglalkozás volt. Lehetett játszani, Stephanie elindított gyerekmesét, volt, aki színezt, vagy épp puzzle-t rakott ki. Ha éppen valakinek születésnapja volt, reggel hozott süteményt, és azt ebben az időintervallumban ünnepeltük meg, köszöntöttük fel.

Egy külön kis épületben ünnepeltük, ami az ebédlő mellett van. A születnapos ment körbe a felvágott süteménnyel, és mindenkinek adott egy szeletet. A gyerekek addig nem kezdték el a sütemény elfogyasztását, amíg mindenki nem kapott. Csak akkor kezdték el, ha már mindenkinek volt, beleértve a tanárokat is, majd a születnapos mondta, hogy „jó étvágyat”, és akkor kezdték csak el.

Épp az egyik kislánynak születésnapja volt, és megkértek, hogy énekeljem el a Boldog születnapot dalt magyarul, amit utána meg is tanultak. Ezt a dalt utána elénekelték nekem angolul, németül, franciául, breton nyelven, spanyolul és olaszul. Ezután kimentünk az udvarra, és játszottak a gyerekek.

11:30-tól 12:00-ig zajlott az ebédeltetés. Pár gyerekért mindennap jöttek, és hazavitték őket ebédeltetni, majd alvásidőre visszahozták őket. A gyerekek három asztalhoz ülhetek le, korosztály szerint. Az előétel mindig valami zöldség vagy gyümölcs volt, aztán kapták a második fogást, ami hal vagy rák volt rizzsel, tésztával stb. Mindig kaptak desszertet is. Az étkeztetésben segítettem. Ebéd után ismételten az udvaron voltak és játszottak.

13:00-tól 15:00-ig csendes pihenő volt, ami azt jelentette, hogy bármit csinálhattak, csak az adott tevékenységet csöndben kellett elvégezniük. És persze, aki akart, aludhatott. Az első héten még altató mesét hallgattak magnóról, majd a második héttől kezdve én meséltem nekik magyarul meséket.

Aki hamarabb felkelt, az kimehetett az udvarra játszani, vagy nézhetett mesét. Aki később kelt fel, már csak az udvarra mehetett ki játszani. Mielőtt hazamentek, összegyűltek, és megkapták a füzeteket, amiben a tanárnő leírta, hogy ki mit csinált aznap, és mindenkinek került be fénykép az aznapi tevékenységéről.

16:45-kor volt hazamenetel. A gyerekek sorba álltak, és akiket szólított a tanárnő, hogy jöttek érte, elmehettek.

Kezdetben csak pár dologban segítettem, utána már én is oldódtam kicsit, és a második héttől már mindent csináltam szó nélkül. Segítettem a ruha-felvételben, vécéztetésben, etettem a kisebbeket, akiknek szükségük volt rá.

Gyakorlatom ideje alatt a gyerekek egy táncos előadásra készültek az idősebbekkel, a próbákra én is elkísértem őket. Egy héten kétszer volt próbájuk (...) Természetesen apróbb változások voltak a napirendben. Például voltunk közösen a könyvtárban, ahol a gyerekek maguknak választhattak könyvet, és azt hazavihették magukkal.

A második héten a gyerekek már elfogadták a segítségemet, megszokták a jelenléteimet.

Előszeretettel meséltek nekem, és bár nem értettem – mivel franciául meséltek –, nagyon örültem, hogy megnyílnak nekem. Szintén ezen a héten részese lehettem egy iskolai programnak, ahol a diákok közösen énekeltek el néhány dalt, és meglepetten hallgattam, milyen gyönyörűen énekelnek. A kisgyerekek az ebédidő előtt egy angol tanárral néhány angol szót és angolt dalt tanultak ezen a héten. Ezt élveztem, mert én is bekapcsolódhattam és a kicsik aranyosan, játékosan tanulták az angol szavakat, mondókákat.

A tanulók munkaideje 16.30-ig tartott, így több órát teljesítettek, mint az itthoni képzési program bölcsődei összóraszámára. Ezért amíg kint voltam, kaptak egy szabadnapot, amit nagyon tartalmasan töltöttük el. A többi napon pedig délután szerveztünk szabadidős, kulturális programokat. A tengerpart bebarangolása mellett erődítményeket, első-második világháborús emlékeket, történelmi

településeket, breton néprajzi szabadtéri múzeumot, prehisztorikus megalitokat, stb. látogattunk meg.

Esténként a közös vacsorafőzés után a napi élményeket beszéltük meg, a lányok pedig megírták a naplójukat. Mivel a tanulók önellátók voltak, minden este készítették vacsorát. Ehhez a bevásárlásokban is segítettem, az első héten megvásároltuk az alapkészletet. Ez praktikus volt (autó), másrészt együtt tanultuk meg a megélhetési költség beosztását.

Az esti beszélgetések során jobban megismertük egymást (bár itthon is sokat találkoztunk, de az együtt élés más oldalról mutat be mindenkit). Segíteni tudtam a feszültségük oldásában.

Esténként gyakoroltuk az angolt, hogy másnap reggel könnyebb legyen, nyugodtabban menjenek dolgozni a lányok.

Az óvodapedagógus feladata az egészséges életmód, betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak megalapozása. Mozgásigény kielégítése, és a testi képességek fejlesztése. A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése. A környezet védelméhez kapcsolódó szoká-

sok kialakítása. Az egészségfejlesztés területei egészséges táplálkozás mindennapos testnevelés, testmozgás, személyi higiéné, testi és lelki egészség fejlesztése.

Az óvodásgyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítésének szorgalmazását szolgálja. Az óvodásgyermek az ébrenlétének háromnegyed részét az óvodában tölti, ahol az óvodapedagógusok a gyermek testi-szellemi fejlődésének feltételeit igyekeznek biztosítani.

A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása. A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alapélelmiszer-csoport mindegyik tagjából kell fogyasztania. Kenyér, pékáru, tésztaféle, rizs, gyümölcs, zöldség,hús, hal, tojás,tej és tejtermék,olaj, margarin, vaj, zsír. Az óvodában ezeket mind biztosították a gyermekek számára. Különböző sajtokat, joghurtokat, rákot, halat, banánt, almát, görögdinnyét, répát, zöldborsót, bagettet fogyasztottak az étkezés során. Segítséget nyújtottunk az étel kulturált körülmények között való folyamatos felszolgálásában. Az étkezés befejeztével az asztalokat letisztítottuk, a helységet feltakarítottuk. A gyermekek számára folyamatosan biztosítottunk folyadékot. Megkedveltettük az ízeket, folyamatos rágásra ösztönöztünk. Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa és kés helyes használatával ismertettük meg a gyerekeket. Az étkezést örömtelivé tettük, jó hangulatot teremtettünk az ételek elfogyasztásához. Az óvodapedagógus feladata a mozgásigény kielégítése és testi képességek fejlesztéséért változatos napi és heti rendben biztosítani a gyermek mozgásigényének folyamatos kielégítését. Minden nap mozgástevékenység szervezése az udvaron.

A napirend keretei között elegendő időt biztosítottak a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére. A gyermekeket tisztálkodási folyamattal ismertettük meg. Helyes sorrendiséggel és technikával, egészségügyi szokásokkal. Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelően nyugodt pihenés feltételeit biztosítottuk, ellenőriztük a te-

rem szellőztetését, az ágyak megfelelő elhelyezését, gyermekek elalvását segítő, biztonságot adó szokásrendszerrel, pl. mesével, énekkel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal. Pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igazítják. Feladatunk volt még az egészséges tiszta biztonságos környezet megteremtése higiénés szabályok kialakítása. A mindennapos portalanítás, felmosás, fertőtlenítés, szellőztetés, a higiénés szabályok betartatása a gyermekkel. A balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezeltük, szükség esetén kezdeményeztük javítását, cseréjét. Különösen az udvari, vagy játszótéri játékoknál, sétán hívtuk fel a gyermekek figyelmét a helyes eszközhasználatra, biztonságos közlekedés szabályaira. Mindig mindent megmagyaráztunk a gyerekeknek.

Én egész idő alatt minden foglalkozáson részt vettem, mindig kaptam a tanárnőtől valamilyen feladatot, mellyel segíteni tudtam a gyermekeknek és egyik alkalommal még a Némó nyomában című mesét is elmesélhettem magyarul.

A kinti játékidő alatt én általában a terem rendezésével foglalkoztam, ebéd után pedig az étkező helyreállításában segédkeztem. A pénteki úszás ideje alatt a középső csoporttal voltam, ahol egyik alkalommal magvakat, és ellenpéldaként gyöngyöt is ültettek el, melynek megfigyelésével a gyermekben rögzült, hogy nem kell ki belőle semmi.

Amit még tapasztaltam a magyar óvodákhoz képest az, hogy a gyermekek sokkal szabadabban viselkedhetnek az udvaron, valamint ebéd közben. Továbbá a közös tevékenységek alatt,

amely gyermek nem akar részt venni a foglalkozáson - az elhagyhatja a helyét és külön tevékenységet végezhet.

Találkoztunk a partneriskola diákjaival, és azokkal a diákokkal is, akik velünk jöttek Magyarországra. Nagyon kellemes találkozás volt, és sok kérdésük volt az országunkkal kapcsolatban. Meghívtak minket életük egy igen fontos eseményére, a szalagavatójukra, amelyre örömmel elfogadtuk a meghívást.

Hétfőre és munkaszüneti napokon gyakran lesétáltunk a tengerhez, ellátogattunk Quemperben és Douarnenez-ben illetve a közeli városokban. Az első Quemperben töltött vasárnapunkon láttunk a sétáló utcán egy breton hagyományörző előadást, ami érdekes és lehangoló volt.

A Finistère megye számos partjánál megálltunk és megcsodáltunk, ami csak az útjainkat szegélyezte, kirándulásaink alkalmával. Nekem a kirándulások alkalmával ezek a kis megállókat tetstettek a legeslegjobban.

Locronan egy középkori város, ahova nem ért el a háború. A villanyvezetékek a föld alatt vannak. Mintha egy másik világban lettünk volna.

Amit még ilyen kiemelkedően érdekesnek találtam az a rengeteg második világháborús bunker a partok mentén, de egész Bretagne történelmi jellege elvarázsolta, mivel mindig is a kedvenc tantárgyam, illetve egyik legfőbb érdeklődésem a történelem volt.

Meglátogattuk az első hétfvégénken a Charles De Gaulle emlékművet, és megtudtuk, hogy ő volt a francia ellenállás vezetője, majd később köztársasági elnök volt. Voltunk német bunkerben, amit a partraszálláskor foglaltak el a szövetségesek.

Douarnenez-en belüli látványosság volt az Ile deTristan. Ez a sziget Tristan és Izolda legendájához fűződik. Érdekessége az volt, hogy csak apálynál lehetett átmenni egy keskeny földszávon, és dagály előtt egy harang megszólaltatásával jelezték azt, hogy mikor kell visszajönni a szigetről. Ez a sziget egy természetvédelmi terület.

Amikor először odaértünk, már éppen jött fel a dagály, de második alkalommal már eljutottunk a szigetre.

Örök emlék marad, ami az Erasmus+-nak köszönhető. Bátrabb lettem, és fejlődött a kommunikációs készségem. Jó lenne ismét elmenni Bretagne-ba, és még többet felfedezni ebből a csodálatos tájból! Köszönöm a lehetőséget!

Nagyon jól éreztem magam, csodás helyeken jártam. Óriási élmény volt, köszönöm az Erasmus+ ösztöndíját!

*Juhász Orsolya, Király Renáta, Kókai Kata,
Dr. Majsáné Iván Gizella, Zámbo Dóra*

Jutalomkirándulás, Temesvár

Június 13-án a Rákóczi Szövetség pályázata segítségével az Összetartozás Napja alkalmából Temesvárra utazott negyvenöt diák – a tanárok javaslata alapján a legjobban tanuló, vagy valamiben kiválóan teljesítő tanulóink – és négy tanár, ahol partnerintézményünk a Bartók Béla Elméleti Líceum fogadta őket. Az egynapos út keretében az iskola bemutatása, egy közös emlékezés, himnuszéneklés, valamint egy temesvári városnézés is szerepelt. Képeinken a kirándulás állomásai, emlékei láthatók.

Czagányné Németh Melinda

Amikor Temesvárra értünk, a Bartók Béla elméleti líceumban egy előadást hallgattunk meg. Elsétáltunk egy templomba, majd megébredtünk. Délután a tanár úr vezetésével megnéztük a várost.

Safranyik Izabella

Nekem nagyon tetszett a templom. Jó volt a városnézés. Ha lenne következő alkalom, akkor ismét szívesen el mennék.

Pataki Nóra

Megtiszteltetés ért, hogy részt vehettem a temesvári kiránduláson. Érdekes volt, hogy meglátogathattuk a külföldi magyarokat, és megnézhettük, hogy milyen körülmények között élnek.

A városnak érdekes hangulata volt. A macskaköves utcák és a szobrok a múltat idézték meg számunkra. A református templomban vendégül láttak bennünket, amiért nagyon hálásak vagyunk és köszönjük.

A városban tett séta alatt sok fényképet készítettünk. A képeket nézegetve gyönyörködhetünk a szép rózsakertben, a város jellegzetes szobraiba és a templomba.

Kár, hogy gyorsan eltelt ez a szép nap. Köszönjük a kedves vendéglátást!

Mánik Szilvia

Nekem nagyon tetszett a város, ezen belül a rózsakert. A református templom is szép és díszes volt.

Ahogy a városban sétáltunk, Szegeden éreztem magam, mert annyira hasonlított rá. Érdekesek voltak az információk, amiket Temesvárról hallottunk a városnézés alatt.

Borbás Viktória

Nekem nagyon tetszett a kirándulás. Örülök, hogy ott lehettem és új dolgokat tanulhattam. Finom volt az ebéd is, és tetszett a felszolgálás.

Nagyon megleptek azok az információk, amiket Tamás tanár úr mondott a túravezetés során, mint például a Szűz Mária szobor hátoldalán lévő mondat és a kihagyott szó... a MAGYAR.

Hegedűs Zsaklin

A **KáZsé (Egész Könnyű)** lapot **kiadta:** a Szegedi Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája.

Felelős kiadó:

Horváth Levente Attila igazgató.

Felelős szerkesztő: Mikó Anna Júlia.

A fotókat készítették: Barát Judit, Czagányné Németh Melinda, Hódosi Nóra, Juhász Orsolya, Király Orsolya, Király Renáta, Kormosné Molnár Gyöngyi, Kókai Kata, Mánik Szilvia, Márkusné Csíkos Ildikó, Nagy Piroska, Safranyik Izabella, Zámbó Dóra.

Illusztráció: Csonka Diána, Szekeres Petra és Polacsek Nikoletta (címlap)

A lapban megjelenteket írták:

Barát Judit, Borbás Viktória, Czagányné Németh Melinda, Hegedűs Zsaklin, Juhász Orsolya, Mánik Szilvia, Márkusné Csíkos Ildikó, Mikó Anna, Király Orsolya, Király Renáta, Kormosné Molnár Gyöngyi, Kókai Kata, Nagy Piroska, Pataki Nóra, Safranyik Izabella, Tóthné Bíró Zsuzsanna, Túrú Éva, Zámbó Dóra, Zeisler Szimonetta.

Szeged, 2017. június